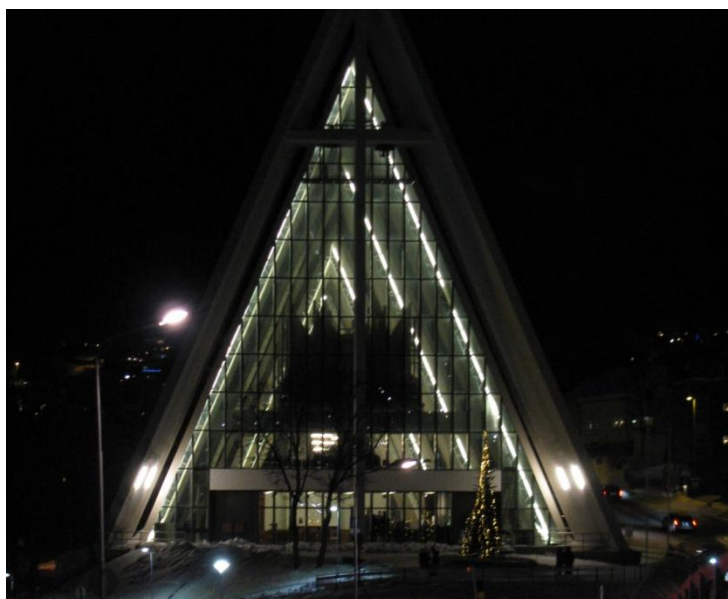

NIEUWSBRIEF - Januari 2018

Tromsø - kathedraal

INHOUD:

- 1. Van de Voorzitter**
- 2. Voorjaarsprogramma
OpenBoek**
- 3. Door leden voor leden :
gedicht van Corine Wepster**
- 4. Zondagmorgenbijeenkomsten
in 2018**

1. Van de Voorzitter

Met het aanbreken van 2018 wenst het bestuur van De Nieuwe Kring u een gelukkig en gezond Nieuwjaar toe!

Wanneer we terugkijken op 2017 valt vooral de samen met Welzijn Bloemendaal in oktober begonnen activiteit "Sociëteit Aerdenhout" op. De belangstelling hiervoor overtreft alle verwachtingen; De Nieuwe Kring zal dan ook in het nieuwe jaar elke dinsdag van 10:00 tot 15:00 uur voor deze nieuwe activiteit open staan.

In deze Nieuwsbrief treft u zoals gewoonlijk een overzicht aan van de OpenBoek lezingen voor het komend half jaar. Er zijn ditmaal zeven lezingen over uiteenlopende onderwerpen. Ook is een overzicht toegevoegd van de komende zondagmorgenbijeenkomsten, te beginnen met de nieuwjaarsreceptie op 14 januari.

2. OPENBOEK LEZINGEN - Eerste helft 2018

Alle **OpenBoek lezingen** vinden plaats in de Nieuwe Kring, Oscar Mendliklaan 3, Aerdenhout.

Zaal open (voor een glaasje) **17.00 uur**

Begin van de lezing **17.30 uur**

Voor hen die hebben gereserveerd is er van **18.45 -20.00 uur** een gemeenschappelijke maaltijd.

Reserveren voor de maaltijd uiterlijk 12.00 uur op de dag voorafgaande aan de lezing - telefonisch bij René Stouthamer op 06 1639 6446 of per e-mail: stouthamer-vanbiezen@hotmail.com.

Leden genieten voorrang voor de maaltijd, mits zij zich ten minste twee dagen tevoren opgeven.

Kosten:	Lezing	€ 7,- voor leden en	€ 10,- voor niet-leden;
	Maaltijd	€ 12,- voor leden en	€ 15,- voor niet-leden, glas wijn inclusief.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

10 Januari - *Sabine Lichtenstein laat Mozart zien en horen*

Zien (met power point-afbeeldingen) en horen (met haar verhaal en door middel van vele muziekfragmenten) . Mozart als bereisde en relatief ruimdenkende maar ook tragische figuur in een tijd van overgang van oude barbarij naar nieuwe verlichting, een tijd waarin geloof en bijgeloof geleidelijk werden vervangen door het geloof in de wetenschap en de techniek, een tijd waarin de macht van de aristocratie plaats maakte voor die van de burger, en waarin nieuwe idealen als democratie, gelijkheid en tolerantie een rol gingen spelen. De spreekster toont dat vooral aan de hand van biografische anekdotes en enkele van Mozarts opera's. Sabine Lichtenstein is geboren in Jerusalem en getogen in Amsterdam en Antwerpen. Ze studeerde, promoveerde op 'polyfonie' in Thomas Manns werk en doceerde bijna 3 decennia lang muziekwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam. Ook was ze werkzaam in de orkestwereld, als redacteur en als muziekrecensent. Ze publiceerde en publiceert over allerhande muziek-onderwerpen in binnen- en buitenlandse (vak)tijdschriften en geeft muziek-lezingen voor concert- en operapubliek, bedrijven, verenigingen en andere instellingen.

14 Februari - *Dr.Frans Koot geeft een lezing:*

"Wijze lessen voor de vorst en cynische maatschappijkritiek"

(Dierenverhalen door eeuwen en culturen heen)

Enkele eeuwen voor onze jaartelling krijgt de Indiase wijze Vishnu Sharma de opdracht om enkele prinses te onderrichten inzake hun toekomstige taken en verplichtingen als vorst. Hij verzamelt tientallen dierenfabels, reeds eeuwen lang mondeling doorverteld, en stelt ze in het kader van een raamvertelling te boek. Dit werk staat nu bekend als de 'Pancatantra'. Het werd de meest bekende verzameling van dierenfabels, over de hele oosterse en westerse wereld verspreid, oorspronkelijk opgeschreven in het Sanskriet, maar inmiddels vertaald in tenminste vijftig talen, in zo'n tweehonderd verschillende versies, telkens weer aangepast aan lokale omstandigheden of nieuwere inzichten. Frans Koot gaat in vogelvlucht door deze geschiedenis en laat vervolgens aan de hand van één voorbeeld zien hoe een fabel op haar reis door de wereld kon veranderen. Ook laat hij zien hoe dit verhaal beeldende kunstenaars door alle eeuwen inspireerde. Daarnaast ontstond het dierenepos, doorgaans satirisch van karakter. Het oudst bekende voorbeeld in dit genre werd nog niet zo lang geleden ontdekt op een aantal Mesopotamische kleitabletten. Het werd zo'n vijftien

honderd jaar vóór onze jaartelling gekopieerd. Verrassend genoeg gaat het over een vos, pleger van allerlei wandaden, en daarom aan het hof ontboden om zich te verantwoorden. Frans Koot laat zien hoe dit motief zich ontwikkelde tot het verhaal van onze eigen Vos Reynaerde: niet alleen als een satirische parodie op de eigentijdse ridderromans, maar vooral een cynisch, maatschappijkritisch en altijd nog actueel literair meesterwerk.

Frans Koot studeerde Nederlandse Taal en Letterkunde en Vergelijkende Literatuurwetenschap (Utrecht 1963) en was enige jaren leraar Nederlands aan het Mendelcollege in Haarlem. Na een carrière als uitgever voltooide hij een studie Indonesische Talen en Culturen, met als specialisatie Javaans (Leiden 2001).

28 Februari - Leo Lucassen geeft een lezing getiteld:

"Vanwaar die paniek? De vluchtelingencrisis in historisch perspectief"

De centrale vraag in deze lezing is waarom politici en media zo paniekerig en soms ronduit pessimistisch reageerden op de plotselinge toename van het aantal asielzoekers in Nederland in 2014-15. Als we naar de recente geschiedenis kijken, dan was het zeker niet de eerste keer dat Nederland werd geconfronteerd met dergelijke aantallen. Zo kwamen er gedurende de jaren negentig meer vluchtelingen dan in de afgelopen 8 jaar. Blijkbaar is er iets veranderd in de tussentijd, maar wat? Op deze vraag zal een antwoord worden gegeven aan de hand van de naoorlogse migratiegeschiedenis, maar ook door het thema te plaatsen in een aantal meer algemene sociale, economische, politieke en culturele ontwikkelingen. Daarbij zal onder meer gebruik worden gemaakt van het boek Voorbij Fort Europa. Een nieuwe visie op migratie (Atlas Contact 2016) geschreven door Henk van Houtum en Leo Lucassen, waarvan onlangs een bijgewerkte tweede druk is verschenen. Prof. Dr. Leo Lucassen is hoogleraar sociale geschiedenis aan de Universiteit Leiden en tevens directeur research van het International Institute of Social History (IISH).

28 maart - Paul Alexander geeft een lezing over "Odessaliederen"

(met geluidsfragmenten en beelden)

Odessa was traditioneel een stad van dieven en artiesten. In deze multiculturele havenstad met zijn talloze Moldavische, Griekse, Turkse en vooral ook Joodse inwoners ontstond in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw *blatnjak*, het populaire levenslied van de criminele klasse. De Odessaliederen verspreidden zich via de kampen van de Goelag over het hele Sovjetrijk. Het was rauwe muziek, in dievenjargon gezongen, met speelse humoristische teksten en een licht oriëntaalse inslag. Vanwege het ondergrondse karakter was luisteren naar *blatnjak* in de sovjetijd een rebelse daad. Na het uiteenvallen van de Sovjet Unie, tegelijk met het toenemend banditisme, vercommercialiseerde *blatnjak* en werd het grover en platter. Veel Odessieten emigreerden naar het buitenland, vooral naar Israël en de Verenigde Staten. Terwijl overal ter wereld Odessieten nog steeds de authentieke liederen ten gehore brengen, van Berlijn en Amsterdam tot New York en Tel Aviv, raakte het genre in Odessa zelf in diskrediet. Dat komt niet alleen door de vercommercialisering, maar ook doordat Odessa tegenwoordig in het onafhankelijke Oekraïne ligt en de autoriteiten in Kiev argwanend staan tegenover de van oudsher Russischtalige muziek. Paul Alexander reisde naar Odessa om uit te zoeken wat er over is gebleven van het oorspronkelijke Odessa-lied. Paul Alexander (1967) is schrijver en journalist. Hij heeft veel over Rusland en over muziek geschreven. Binnenkort verschijnt zijn nieuwe roman *Helden en Heldinnen*.

18 April - Judith Swinkels geeft een lezing over "De Haagse politiek"

(een persoonlijk kijkje achter de schermen)

Judith Swinkels is lange tijd advocaat geweest in Den Haag, Amsterdam en Brussel. Daarna werkte ze enkele jaren bij de Nederlandse MededingingsAutoriteit als waarnemend hoofd van de afdeling fusies en overnames. Sinds 2002 is ze rechter in Haarlem. In de afgelopen kabinetsperiode zat zij, na het vertrek van Magda Berndsens iets minder dan 2 jaar voor D66 in de Tweede Kamer. Ze was daar woordvoerder Veiligheid en Justitie. Vanuit die achtergrond zal ze vertellen over haar werk als kamerlid en de "eigen-aardigheden" van het politieke bedrijf.

2 Mei - 20.00 uur - Paul Kalma geeft een lezing "Herdenken gaat van Au"

(de lezing begint om 20:00; zaal open om 19.30 uur; geen maaltijd)

In het begin van de maand mei herdenken we in Nederland elk jaar de Tweede Wereldoorlog en wat die allemaal heeft aangericht. We houden zo de herinnering levend aan de slachtoffers en aan belangrijke gebeurtenissen in die periode. Maar herdenken zou om meer moeten gaan: niet alleen om 'dat nooit weer', maar ook om de vraag: 'hoe kon het gebeuren'?

Herdenken is ook letterlijk: her-denken. Verbinding leggen tussen datgene wat ons nog altijd raakt (de wreedheid van het Nazi-regime; de moed van verzetsmensen; de ontwrichting van het dagelijks leven; de collaboratie) en de omstandigheden waaronder dat allemaal heeft kunnen plaatsvinden. Dan gaat het bijvoorbeeld om de verschillen tussen Eerste en Tweede Wereldoorlog, maar ook om het verband tussen die twee. Om de aard en intensiteit van het geweld, met de genocide als kern. En om de vraag hoe een oorlog in Europa opnieuw een wereldoorlog kon worden.

In zijn 'her-lezing' voor De Nieuwe Kring van de Dachau-lezing die hij twee jaar geleden hield, zal de spreker onder meer aangeven waarom de opvattingen van de naamgever van het wetenschappelijk bureau van de Partij van de Arbeid, Stuuf Wiardi Beckman (die op 15 maart 1945 in concentratiekamp Dachau overleed) nog altijd een inspiratiebron kunnen vormen. In het bijzonder zijn uitspraak: 'Een beetje internationalisme verwijderd de mens van zijn vaderland, doch veel internationalisme voert hem naar dat vaderland terug'.

Verder zal hij onder meer ingaan op het werk van de Amerikaanse historicus Tony Judt. Die besteedde veel aandacht aan de invloed van de Tweede Wereldoorlog op wat er in de decennia daarna in Europa is gebeurd, maar ook aan de Eerste Wereldoorlog als traumatisch *killing field*, dat de geesten en de grond voor de Tweede rijp heeft gemaakt.

Paul Kalma was van 1977 tot 2006 verbonden aan de Wiardi Beckman Stichting; vanaf 1989 als directeur. Van 2006 tot 2010 was hij lid van de Tweede Kamer voor de PvdA.

23 Mei - Helga Salemon geeft een lezing over "De Russische verkiezingen"

In maart 2018 zijn er presidentsverkiezingen in Rusland. Zorgen de verkiezingen voor een onverwachte frisse wind? Verdiept de Koude Oorlog met Rusland zich? Of gaat Rusland, net als onder de hoogbejaarde leider Brezjnef, een nieuwe periode van stagnatie tegemoet onder de eeuwige president Vladimir Poetin? Helga Salemon is journalist, analist, en tv- en radiocommentator. Ze specialiseert zich in Rusland en de voormalige Sovjet-Unie. Daarbij probeert ze vooral de vaak bizarre alledaagse Russische werkelijkheid begrijpelijk te maken voor een Nederlands publiek. Thema's als Poetin, corruptie, en onze ingewikkelde relatie met Rusland komen regelmatig terug in haar werk.

3. DOOR LEDEN VOOR LEDEN

Dit is een rubriek in de Nieuwsbrief waaraan u allemaal kunt mee doen!

Ditmaal het gedicht "Er is ..." van ons lid Corine Wepster.

Er is

er is
daar wil ik het niet
bij laten.

er is
was er niet iets
bestond niets niet.

zijn en niet zijn
ze zijn verwant
waaruit? als vuur?

er is
ik kan er niet bij
het laat me niet los.

er is

denk 'er is' en
dingen vallen op hun plaats.

denk 'kosmos' en
dingen vallen mee

denk 'nu' en
toen en straks vallen.

mijn schaduw verschuift
het is de wind die
de wolken voortblaast.

Corine Wepster, juli 2015.

4. ZONDAGMORGENBIJEENKOMSTEN in 2018

De zondagmorgenbijeenkomsten beginnen (tenzij anders vermeld) om 10:30 uur in het gebouw van De Nieuwe Kring aan de Oscar Mendliklaan 3 te Aerdenhout.

Na afloop is er gelegenheid van gedachten te wisselen bij een kopje koffie.

Zondag 14 januari 15:30 uur	<i>Nieuwjaarsreceptie</i>
Zondag 21 januari	Mevrouw Ds M.F. de Vries, Rem. Wassenaar
Zondag 4 februari	Mw. Ds R.M.M. Hoogewoud-Verschoor, Dg. Haarlem
Zondag 18 februari	De heer mr Th. van Hoogstraten, Dg. Amsterdam
Zondag 4 maart	<i>Gezamenlijke dienst Kleine Kerken Kennemerland</i>
Zondag 18 maart	Mevrouw Ds A. van der Hoek, Rem. Den Haag
Zondag 1 april - Pasen	[wordt nader bekend gemaakt]
Zondag 22 april	Mw. C.C. Verheus- Nieuwstraten, Dg. Haarlem
Zondag 6 mei	Ds J. de Valk, Rem. Amsterdam
Zondag 20 mei - Pinksteren	<i>Oecumenische dienst - Caprera Bloemendaal</i>
Zondag 3 juni	Ds E.H. Cossee, Rem. Rotterdam
Zondag 24 juni	Ds H.S. Heijn, Dg. Haarlem
Juli / augustus	Zomerprogramma
Zondag 2 september	[wordt nader bekend gemaakt]
Zondag 16 september	Ds J.F. Goud, Rem. Den Haag
Zondag 7 oktober	Mevrouw. C.C. Verheus- Nieuwstraten, Dg. Haarlem
Zondag 21 oktober	[wordt nader bekend gemaakt]
Zondag 4 november	Ds J. van Aller, PKN Haarlem
Zondag 18 november (of 2 december)	[wordt nader bekend gemaakt]
Zondag 16 december 15:30 -Advent	Mevrouw Ds C.C.S. du Croo de Jongh
Dinsdag 25 december - Kerstmis	[wordt nader bekend gemaakt]